

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

Trời sinh người ra, vẫn cùng cấp đủ các đồ cần dùng, nên người biết cần - thận lựa-chọn, thì các thứ rau cũng đủ ăn cả các thứ bệnh. Sao thế? Vì người vẫn nhiễm, mà nguyên nhân là cốt lõi huyết dịch của thân thể. Huyết dịch kỳ hoặc thái quá, hoặc bất cấp rồi bệnh phát do mà sinh ra. Dầu từ mình vẽ - sinh sai cách mà huyết dịch thành thừa hay thiếu; các nước thiên-hòa bớt đi mà ít bớt hay nhiều thêm, thành ra gần công do phải trị trở, mới có năng cảm-giác và lịch mẫn như ngày thường. Những bệnh như vậy công các chứng bệnh khác, đều có thể lấy rau mà chữa khỏi cả. Xem thế thì rõ rau là một thứ thuốc trị bệnh vô lượng được, mà thứ tốt nhất là thứ rau sạch xanh. (Lục

CREDIT FONCIER DE L'INDOCHINE (DONG-PHAP-DIA-OC-NGAN-HANG)

Cho vay

Cầm nhà đất
Cầm đồn điền
Lầm nhà
Tậu nhà tậu đồn điền

Giả góp từng tháng lãi gộp rất ít, như góp 100 giả từng năm, từ 100 đến 1000 năm

Lãi rất nhẹ - Cách giả dễ dàng.
Bản-Hội có nhận về các khoản nhà giả tính rất hạ

XIN HỒI THẺ LỆ TÀI:

HANOI - Hội Sở Bản-Hội 89 phố Francis Garnier
TOURANE - Maître PHAN-CAO-DOAN,
Lạc-Sự kiêm Quản-Lý Văn Khố tại Tòa An

AI-LAO

Họ vệ hay là áp giải?

Ông Nguyễn - trong - Châu làm khau bộ ở Muangsing mới được lệnh quan trên cho về Luangprabang thì vào hang ma rơ (infirmer major). Sáng hôm 12 Jun khi sắp sửa lên đường, thì thấy có 1 người cai và 2 người lính khố xanh tới nói rằng ông Đồn cho đi theo. Ông C. au lấy làm lạ, nhân thế đi lấy giấy đi đường (feuille de route) sang hỏi lại ông Đồn.

Ông Đồn - Vì chúng tôi sợ anh đi đường có xảy ra việc gì nguy hiểm nên phải cho lính đi theo. Ông Châu - Các viên chức các sở khác của lại tuơng, sao không lấy ai được lính đi hộ vệ mà tôi lại có lính đi theo như vậy là tại làm sao?

Ông Đồn cười - Đó là vì chúng tôi muốn cho anh được như vậy.

Ông Châu xem giấy đi đường thì quả nhiên trong đó có biên rồi rằng có một tên cai và hai tên lính theo lệnh quan Đại-lý mà đi theo mình.

Đến hôm 13 Jun ông Châu gặp ông Đại-lý ở đồn Namthia ông Đại lý hỏi: ông Đồn Muangsing có cho giải 1 tên tù ở Muangsing xuống Namthia không? Ông Châu trả lời không. Đến hôm 14 Jun ông Châu xuống thuyền đi Luangprabang thì không có cai lính đi theo nữa.

Thấy nay trừ các quan cai trị hay các nhà binh là có quyền đem lính đi theo trong khi đi đường, các nhà viên chức các công sở thì làm gì mà được cái đó (trừ những khi phải đi làm việc nơi trấn mạc).

Còn nghĩ rằng Chánh phủ e dĩa đường có xảy ra việc gì thì thiệt hại đến tính mệnh ông Châu nên cho lính theo hộ vệ, thì có sao từ Namthia đi Luangprabang không cho lính đi theo nữa?

Việc này rất khó hiểu. D. V. K

Chú ý! Chú ý!

AI là chủ tiệm bán thuốc bắc «CHUÂN VÀ SÔNG» nên tìm đến tiệm QUÂN-THANG ở đường CANTON NAIS N 78-83 FAIFO là một nhà buôn bán thuốc bắc, tạp hóa, củe chầu, trư danh từ xưa chỉ nay trải đã 30 năm dư trên đường kính-tế, ai ai đều nghe tiếng; Ban ai bán lẻ giả cả phải chăng, ai ở xa muốn hỏi giá cả gì, sẵn lòng trả lời ngay; Xin kính mời quý khách chiểu cổ.

Chủ nhân kính cáo

QUÂN-THANG

ĐẠI QUANG ĐƯỢC PHONG CHOLON HANOI

(Xem tiếp trang dưới cột sau)
điền kiến vật chất mà sinh hoạt đời dao bằng một người qui lợc La-mã. Song, lý thuyết thì thế, mà thực sự thì khác hẳn. Hiện nay, lao động làm việc nhiều, tiền công ít, lại thêm cái nạn sinh hoạt đắt đỏ, tiền phí hao nhiều huyết mạch mà khi cơm thừa khi canh cạn, con qui cơ bản cứ rình sẵn bên mình luôn! Vì sao vậy? Vì trong xã hội chỉ biết sinh sản mà không biết phân phối, chỉ lo hạnh phúc cho số ít người mà không lo hạnh phúc cho số nhiều người, nói tóm lại chính cái độc «tư bản» đã gây nên cái cảnh tình khổ đến kỳ. Bởi vậy cho nên các nhà theo chủ nghĩa xã hội, ngoài cái mục đích cứu khổ của họ là phê trừ mọi bất bình đẳng di, lại có phát biểu những điều yêu cầu vận vật, để cải lương sự sinh hoạt của lao động trong nhất thời, như là: định số tiền công tối thiểu cho lao động (salaire minimum), bớt giờ làm công v. v.

Trước chiến tranh, ở Âu-Mỹ đầu đầu cũng làm việc một ngày 10 giờ. Chiến hậu, phong trào lao động hành trướng rất dữ dội. Quốc tế liên minh có đặt ra Quốc tế lao động sự vụ cụ thể để chuyển xét về tình cảnh của lao động. Sự vụ cụ thể được đặt ra luật «tám giờ», nhưng sau đó số liệt cường không tự nguyện thành không thể thi hành khắp được. Tuy vậy, nhiều nước như Anh, Pháp, v. v. chánh phủ am biến tình thế hơn, nên cũng thực hành luật 8 giờ trong vài ba ngành công nghiệp. Năm nay, ở Quốc tế liên minh lại đem vấn đề này ra bàn, nhưng đại biểu các đoàn chủ xưởng cực lực phản đối, kết cục lại không ăn thua gì.

Trong khi ở các liệt cường tư bản luật tám giờ chưa thi hành khắp, thì bên cạnh lại có nước Nga, vì kinh tế ngày càng chính đốn và phát đạt, nên đến 1928 thì «ngày 7 giờ» đã thi hành trong công nghiệp giới (trong các ngành công nghiệp có hại cho sức khỏe như nghiệp chế tạo phi-let, hóa học phẩm v. v. . . thì ngày làm chỉ có 5, 6 giờ thôi). Lao động Âu - Mỹ nhân thế không yêu cầu 8 giờ nữa mà, bước lên yêu cầu ngày 7 giờ.

Gần đây ở Anh, đảng Lao động (một hạng với đảng xã hội Pháp, đảng xã hội dân chủ Đức) lên chấp chính, ai ai cũng coi mục đề xem thử cái trò «trước khác, giờ khác» có diễn ra chăng. Cách vài bữa đây, A-rip tin rằng rồi đây thủ tướng Mac-Donald sẽ thi hành luật 7 giờ rưỡi cho lao động. Đảng quá khích thì yêu cầu 7 giờ, nay ông làm thế có lẽ để lộ mình là kẻ đứng ra điều đình những mối quyền lợi xung đột của hai bên tư bản và lao động. Nhưng ông nói thế mà có làm như thế không? Nếu vậy ta phải đem lòng hoài nghi. Nội các này về tay đảng lao động, song hết cả các cơ quan trọng yếu vẫn ở tay người khác, đó ý chỉ ông Mac-Donald có chân thực nữa, mà đảng muốn chống lại với lao động cũng còn đủ lực lượng mà cản trở ông.

Phong trào vận vật, các đoàn chủ xưởng Anh muốn dùng mưu chước «nước là 7 giờ rưỡi, để rút tất nhất tâm của lao động, mà để cho ông Mac-Donald thực hành ý chỉ ông. thì kết quả sẽ là thế nào? Lao động sẽ như đó mà bước vào cõi cực lạc chăng? Không! Trên kia kỳ giả đã nói ngày làm công 8, 7 giờ chỉ là một điều yêu cầu nhất thời thôi; nếu

TƯ TƯỞNG MỚI

BÌNH - DÂN CHỦ - NGHĨA
(NGUYỄN-VĂN CỬA LÝ-THO-THƯỜNG)

(Tiếp theo)

VII. - Phụ nữ vận động với bình dân chủ nghĩa

Ở những nước mà phụ nữ chưa được giải phóng thì không có thể có bình dân chủ nghĩa chân chính được. Hiện nay các nước Âu Mỹ mà gọi là các nước tự do, cũng vẫn chưa đạt đến cái địa vị bình dân chủ nghĩa chân chính, bởi vì tất cả những cuộc vận động của họ, lập pháp, ngôn luận, tư tưởng, đều lấy dân ông làm vị c. lnh, còn việc có quan hệ đến lợi hại của dân bà thì họ không quan tâm đến chút nào. Họ cũng có kẻ chủ ý đến những điều lợi hại của phụ nữ mà ra mưu việc thay cho họ, nhưng rất cực, không phải chính phụ nữ lo liệu lấy những lợi hại bản thân mình, thì cũng không thể mưu được những điều khẩn thiết của họ. Cái danh từ «nhân dân» quyết không phải một mình dân ông độc chiếm lấy được, mà số nữa dân bà cũng bao hàm ở trong. Trước kia những nhà lãnh tụ nữ quyền vận động ở nước Mỹ, căn cứ vào cái tình thần của bản Độc lập tuyên ngôn và giải thích bộ Hiến pháp nước Mỹ, mà chủ trương rằng dân bà phải có quyền tham chính. Họ nói rằng trong Hiến pháp nước Mỹ, thực không có một câu một chữ nào mà không cho dân bà được cử. Trong bản hiến văn của Hiến pháp nước Mỹ có nói rằng: «Nhân dân nước Hợp chúng chúng ta. . . .»

vi nước Bắc Mỹ hợp chúng mà chế định ra Hiến pháp này. . . . Trong chữ «nhân dân» ấy có bao hàm cả dân bà ở trong. Trên Hiến pháp nhân dân được hưởng quyền lợi, cho dân bà đương nhiên cũng như dân ông, đó là cái lý do đường đường chính chính vậy, ông V. li-ê (Brangham Willers) nói: «Bình dân chủ nghĩa thuần chính, không phải là cái chính tự dân chủ quyền lợi của dân ông làm mà thôi, mà chính là cái chính tự dân chủ đại quyền lợi cả toàn thể nhân dân làm», thế là «chủ trương cả hai bên trái phải đều có hội bình đẳng trên chính trị vậy.

Các giai cấp trên xã-hội, đều có thể biến động. Giai cấp tư bản hóa ra nghèo, nghèo có thể hóa ra giàu, địa-chủ và tư-bản có thể biến thành công-nhân, công-nhân có thể biến thành địa-chủ và tư-bản. Nếu xã-hội cái tạo một cách thích đáng, thì các giai cấp nói đó đều có thể tiêu diệt cả. Duy có nam-nữ thì cái giới-hạn thật là vĩnh-cửu, không khi nào cải-biến được. Vì thế, trong chủ-nghĩa bình-dân, vấn-đề nam-nữ đối với nam có tính-chất yêu-

đều yêu cầu ấy có tính cách miễn, thời ảnh hưởng đến tình cảnh lao động cũng không là mấy. Và cũng, chủ xưởng nhận cho lao động làm việc 7 giờ rưỡi, mà họ vẫn có quyền tăng cao giá cách vật, khiến sinh hoạt càng đắt thêm, vậy cái xưởng «bớt giờ» bù được cái hại «cao giá» thời đó là may lắm rồi.

Vậy ta chờ nên quá nặng lòng hy vọng, đối với điều cải lương 7 giờ rưỡi ấy.

MỚI ĐƯỢC PHÉP MỞ MỘT TRƯỜNG TƯ-THỰC CHUNG-ANH HỌC-HIỆU - HUẾ

Chúng tôi mới được phép Chính-phủ cho mở một học-hiệu tại Huế gồm những lớp tiểu-học (cycle primaire) và lớp bổ-tập (cours de perfectionnement). Chính-phủ lại có hứa rằng qua một năm thí-nghiệm thì chúng tôi có thể xin phép mở thêm ban cao-đẳng tiểu-học (cycle primaire supérieur). Sang năm chúng tôi sẽ hết sức lập nên ban cao-đẳng tiểu-học và nhà ký-túc (pensionnat) cho học-sinh ở xa.

Chúng tôi định: 1) Ngày khai giảng vào ngày 16 Septembre 1929.

lớp dự-bị (cours préparatoire)	2500
lớp sơ-đẳng (cours élémentaire)	2,00
II) Học-phí	
lớp nhĩ (cours moyen)	2,60
lớp nhĩ (cours supérieur)	8,00
lớp bổ-tập (cours de perfectionnement)	8,60

III) Rước thầy dạy đều là cựu học-sinh lớp tam từ niên trở lên và rước thầy có bằng-cấp cao-đẳng sư-phạm (professeur).

Chú ý. - Chúng tôi cần dùng ba thầy có bằng-cấp tiểu-học (certificat d'études primaires) và hai thầy có bằng-cấp cao-đẳng tiểu-học (diplôme d'études primaires supérieures). Ông nào muốn dạy hoặc muốn cho con học thì xin mở đến nhà hoặc viết thư cho:

Monsieur le Directeur de l'Institution CHUNG-ANH - HUẾ

khẩn lắm. Hướng chỉ, bản lai của bình-dân chủ-nghĩa là một cái sản-vật của thời-dại mẫu quyền mà ra, cho nên chủ-bình-dân chủ-nghĩa thuộc về nữ-linh. Về sau, trong kinh-tế sinh ra biến-động, chế-độ mẫu-quyền dần dần tiêu-diệt, bình-dân chủ-nghĩa cũng theo đó mà tiêu diệt.

Kể đến phụ-quyền phát-khởi - tức là chế-độ gia-tộc lấy nam-linh làm trung - tâm - chủ - nghĩa «chuyên-chế» nhân đó mà sản sinh, cho nên chữ «chuyên» chế chủ-nghĩa» thuộc về nam-linh. Trong một xã-hội mà chỉ một mình dân ông có cơ-hội hoạt-động, còn một nửa nhân loại là dân-bà thì cơ-hội bị bãi-xuất ra khỏi vòng sinh-hoạt, xã-hội ấy nhất-định là một cái xã-hội chuyên-chế, hoàn-hạo, chẳng có chút gì gọi là tinh-thần của bình-dân chủ-nghĩa cả. Nhân vì dân ông vốn có cái khuynh-hướng về chuyên chế, nên chỉ như có điều-kiện cũng những đức-tính hòa-bình, ưu-mỹ, từ-ái của dân-bà, thiên-hậu mới bảo trư được cái khí-chất tự-nhiên của nhân loại, mới biểu-xuất được cái tinh-thần về chủ-nghĩa bình-dân chân chính được. Ở Trung-quốc, phụ-nữ đều bị trừ ra ngoài vòng xã-hội sinh hoạt, cái giới-hạn nam-nữ nghiêm-khắc dị-thường, tạo-phần một cái xã-hội ở dưới quyền chuyên chế của bọn nam-tử; bọn nam-tử chẳng những chuyên-chế phụ-nữ mà thời đối với bọn họ cũng chuyên chế như thế. Vì vậy trong xã-hội, sự sinh-nạp rất là lẩn-lam, rồ-tinh, vô-vị; cái tinh thần hòa-bình, ưu-mỹ, bác-ái, nhân-từ không thể nào mà biểu - hiện ra được. Ở Trung-quốc mà muốn thực-hiện bình-dân chủ-nghĩa chân chính, thì tất nhiên trước phải vận-động giải-phóng cho phụ-nữ, khiến cái tinh thần hòa-bình, bác-ái của phụ-nữ có cơ-hội mà cảm-hóa cái chuyên-bạo của nam-tử; dần dần thành quen rồi cái xã-hội chuyên-chế kia biến-hóa một cách vô-hình mà hóa thành một xã-hội bình-dân. Xã - hội có bình - dân chủ-nghĩa - hòa, nhân - hảo bình - dân chủ-nghĩa mới có thể xuất hiện ra trên chính trị được.

Trong thế giới, ở các nước khác, nữ-quyền vận-động vẫn có một cái lện sử rất dài. Cái trách nhiệm di trước, ta có thể nói là do phụ nữ Cao-gia-sách (Caucasienne) đảm

phụ. Tự trung, lạnh và mạnh thì phụ nữ nước Mỹ hơn cả; chính ở dưới quyền chỉ đạo của họ đã thành lập không biết bao nhiêu đoàn thể phụ nữ. Năm 1888, Phụ nữ quốc tế hội nghị thành lập, kịp đến Quốc tế liên hiệp của các Phụ nữ tham chính quyền liên hiệp hội, đều nhờ phụ nữ nước Mỹ tận lực giúp mới xuất hiện được. Nhưng về đường thành công của nữ quyền vận động thì các nước Bắc Âu lại sớm hơn cả. Năm 1901, ở Na uy, phụ nữ có nộp thuế đều có quyền tuyển cử trong các cơ quan thị chính; đến 1905, Na uy cùng Thụy điển phân ly, phụ nữ vận động lại lần bộ thêm; năm 1907, phụ nữ có nộp thuế có quyền tuyển cử vào Trung ương nghị hội. Ở Phần lan, phụ nữ, từ năm 1867, đã có quyền tuyển cử ở các cơ quan địa phương; từ 1900, ở các nghị hội Trung ương, nam nữ đã được đồng đẳng; năm 1910, trong cuộc tuyển cử vào Trung ương nghị hội, số dân bà đi đầu phiếu cơ hồ đã ngang số dân ông. Ở Đan mạch, năm 1908 phụ nữ có quyền tuyển cử ở các cơ quan địa phương; năm 1915, theo hiến pháp mới, phụ nữ được quyền tuyển cử và bị tuyển cử ở các cơ quan địa phương.

(Còn nữa)

N. S. biên dịch

VIỆC THẺ GIỚI

Ngày «Xích nhật» 1er Août

Pháp. - Ở các công-xưởng và các công-ty vận tải, có độ 7.000 người thợ đình-công. Có những đảng viên cộng-sản, nhân lúc thợ thuyền ra về, muốn tổ chức biểu tình, song bị cảnh sát bắt hoặc giải tán. Thợ thuyền đình công đều là thợ làm nghề kiến trúc, hoặc làm trong công nghiệp kim-thuộc và gia-cu.

Thợ thuyền không dự hành đốn. Họ sợ người bị bắt. - Một số đơn biểu-tình bị bắt, đã bị tòa Khanh-tội phán xử và buộc tội từ 2 ngày đến 4 tháng tù.

Anh. - Ở Luân-đôn thợ-thuyền

CAM TÍCH TÂN

(Thuốc bột sủn lá hiệu con BƯỚM BƯỚM)

Xét trong 18 thường trẻ em khi biết đi biết chạy thì hay ăn bậy, trăn, sao, khô, bệnh này bệnh kia nhưng thường lại hay sinh sần lồi, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân, hay đau bụng mà không ỉa ngày, làm biến ăn, hoặc ăn nhiều mà không biết no, hoặc ỉa ra bọt, ỉa đỏ rắng là bệnh Cam-tích, nếu dùng thuốc không hay đã tốn tiền mà lại hại cho trẻ em nữa.

Bản được phòng không nộ chát công mơn, nên mới ra công tìm kiếm nơi các miền Đanh-sơn bên Trung-quốc, chế luyện ra và thí nghiệm đã làm phen mới thành được thứ cam-tích tân này rất nên kiến hiệu, qui ông qui bà có em cháu nếu có các bệnh nói trên đây thì nên cho nó ăn, dần mà không bệnh thì càng tốt. Mỗi gói giá là 0.10

NAM-TRUNG-BÁC CAO-MÊN và LEO xứ nào cũng có bán và có quyền sách thuốc để cho không.

ĐẠI-QUANG-ĐƯỢC-PHONG 46 Đại-lộ Tổng-Độc-Phương CHOLON (Namky) 47 Phố hàng Đường HANOI (Bácky)

YÊU-SO BỎ THẬN HOÀN

Mỗi hộp 1500, 12 hộp 10500

Nếu quý vị thấy đau lưng, mỏi gối, từ chi mỏi mệt, không muốn ăn uống, lâu ngày không có con, không muốn gần đàn bà, hoặc là ăn nằm với đàn bà không được như sở nguyện, tình khi lỏng và mau ra, ban đêm thường hay đi đái mỗi, kỳ là chứng bại thận rõ ràng. Hãy mau dùng thứ «YÊU-SO BỎ THẬN HOÀN» thì thấy hiệu nghiệm liền.

Hiện thuộc PHAM - DOAN - DIEM ở TOURANE được độc quyền trữ và bán tại ĐÔNG - DƯƠNG

100